ՀՀ տարածքային կառավարման և զարգացման նախարարություն

Գերմանական համագործակցություն
DEUTSCHE ZUSAMMENARBEIT

Implemented by
giz Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit (GIZ) GmbH

Schweizerische Eidgenossenschaft
Confédération suisse
Confederazione Svizzera
Confederaziun svizra

Swiss Agency for Development and Cooperation SDC

USAID
FROM THE AMERICAN PEOPLE

Հայաստանի Հանրապետության 2017թ. խոշորացվող համայնքների նկարագրություն

ԱԼԱՎԵՐԴԻ

համայնք

(Ալավերդի, Ակներ, Աքորի, Կաճաճկուտ, Ծաղկաշատ, Հաղպատ և Ջիլիզա բնակավայրեր)

Հեղինակ՝ Սարգիս Թովմասյան

Երևան – 2017

ԼՈՌՈՒ ՄԱՐԶ
ԱԼԱՎԵՐԴԻ ՀԱՄԱՅՆՔ

Ալավերդի խոշորացվող համայնքի կազմում ընդգրկվում է Ալավերդի քաղաքը (համայնքի կենտրոն) և վեց գյուղ՝ Ակներ, Աքորի, Կաճաճկուտ, Ծաղկաշատ, Հաղպատ և Ջիլիզա:

Համայնքի կազմավորումը նպատակ ունի Ալավերդի քաղաքի շուրջ համախմբել պատմականորեն քաղաքի հետ կապված գյուղերը, ինչը թույլ կտա ամբողջական կազմով և լիարժեքորեն ապահովել տեղական ինքնակառավարման մարմիններին վերապահված լիազորությունները խոշորացվող համայնքում:

Համայնքի բնակչությունը 2016թ. հունվարի 1-ի դրությամբ կազմել է 18201 մարդ, վարչական տարածքը կազմում է 11811 հա:

Փնջի ընդհանուր նկարագիրը

Համայնքի բնակավայրերի գտնվում են Լոռու մարզի Դեբեդ գետի ավազանի լեռնանտառային գոտում՝ Վիրահայոց և Գուգարաց լեռների միջակայքում, ծովի մակերևույթից 770մ-ից (Ալավերդի) մինչև 1533մ (Ծաղկաշատ) բարձրությունների վրա: Ըստ այդմ, ցածրադիր գոտիներում կլիման մերձարևադարձային է՝ չափավոր շոգ և չորային ամառներով, մեղմ ձմեռներով, իսկ համեմատաբար բարձրադիր հատվածներում բարեխառն լեռնային է՝ տևական, ցուրտ ձմեռներով, տաք և համեմատաբար խոնավ ամառներով: Տարեկան թափվում են 500-700մմ մթնոլորտային տեղումներ:

Բնակչության զբաղվածության հիմնական ուղղությունը գյուղատնտեսությունն է՝ հացահատիկային, կերային, բանջարաբոստանային կուլտուրաների մշակությունը, պտղաբուծությունը, մեղվաբուծությունը: Զբաղվում են նաեւ խոշոր եղջերավոր անասնապահությամբ, խոզաբուծությամբ, թռչնաբուծությամբ:

Արտադրական կարողությունները կենտրոնացված են Ալավերդի քաղաքում: Դրանց մեջ գերիշխում է պղնձաքիմիական արտադրությունը, գործում են նաև թեթև արդյունաբերության և սննդի արտադրության ձեռնարկություններ:

Տարածաշրջանի լեռնանտառային լանդշաֆտները և պատմամշակութային ժառանգության հուշարձանների մեծ քանակությունը նպաստավոր պայմաններ են ստեղծում հատկապես մշակութային տուրիզմի զարգացման համար:

Համայնքի բնակավայրերի հիմնախնդիրների մեջ կարևորվում են ներբնակավայրային ճանապարհների, դպրոցների և դպրոցական գույքի, ոռոգման և խմելու ջրագծերի վերանորոգումը, գյուղատնտեսական մթերքների իրացումը: Էական է դիտարկվում նաև ջրային և օդային ավազանների բնապահպանական հիմնախնդիրների լուծումը:

Համայնքի փվյալների համադրում «Համայնքների խոշորացման և միջհամայնքային միավորումների ձևավորման հայեցակարգով» սահմանված՝ խոշոր համայնքի փեսլականի պայմանների և խոշորացման չափորոշիչների հետ

<u>1. Տեսլականով սահմանված՝ բավարար մարդկային ռեսուրսների պայման և խոշորացման չափորոշիչներից՝ առնվազն 3000 բնակիչ ունեցող համայնքի կենտրոնի առկայություն.</u>

Համայնքի կազմում ամենախոշոր բնակավայրը Ալավերդին է՝ բնակչության 13583 թվաքանակով (Աղյուսակ 1), ամենափոքրը՝ Ջիլիզան (103 մարդ), որը գտնվում է Վրաստանի հետ սահմանի հարևանությամբ և մեկուսացված է տարածաշրջանի մյուս բնակավայրերից:

Մտահոգիչ է համայնքի բնակավայրերի բնակչության շարժընթացի պատկերը: Ըստ էության, հաշվառված բնակչությունը 2001-2016թ.թ չի նվազել միայն Աքորիում: Ջիլիզայում բնակչության թիվը նվազել է 51 տոկոսով, Կաճաճկուտում՝ 35 տոկոսով: Ընդհանուր առմամբ, համայնքի կազմում մտնող բնակավայրերի բնակչությունը նշված ժամանակահատվածում պակասել է 15 տոկոսով:

Բնակչության խտության ցուցանիշը ցանկալի նվազագույնից պակաս է նախկին Ծաղկաշատ և Ջիլիզա համայնքներում, իսկ խոշորացվող համայնքում այն մոտ է հանրապետության միջին ցուցանիշին:

Ծանոթություն.Նկատի ունենալով այն հանգամանքը, որ Ակներ գյուղը նախկին Ալավերդի համայնքի կազմում է եղել, բնակչության խտության ցուցանիշը, ինչպես նաև հետագա բաժիններում ներկայացված առանձին ցուցանիշներ հաշվարկված են նախկին Ալավերդի համայնքի կտրվածքով:

Աղյուսակ 1. Ալավերդի խոշորացվող համայնքի բնակչության շարժընթացը և խտությունը

	Համայնք (բնակավայր)	Վարչական տարածքը /հա/	Հաշվառված բնակչություն		բնակչ.փոփոխութ. Տոկոս	Բնակչության խտություն/մարդ/քառ.կմ
			2001թ.	2016թ.		
1	2	3	4	5	6	7
1	Ալավերդի	4977	16641	13583	82	273
2	Ակներ	0	655	573	87	0
3	Աքորի	2513	2617	2691	103	107
4	Կաճաճկուտ	1070	537	351	65	33
5	Ծաղկաշատ	1723	273	217	79	13
6	Հաղպատ	1528	787	786	100	51
7	Ջիլիզա	552	220	107	49	19
	Ընդամ./միջին	11811	21510	18201	85	154

<u>2. Տեսլականով սահմանված՝ բավարար բնական ռեսուրսներով ապահովված լինելու պայման</u>

Մեկ բնակչի հաշվով քաղաքացիների և համայնքային սեփականության գյուղատնտեսական հողերի ամենամեծ ծավալները նախկին Կաճաճկուտ և Ծաղկաշատ համայնքներում են՝ համապատասխանաբար 2.33 և 3.06 հա (Աղյուսակ 2): Չնայած խոշորացվող համայնքում այդ ցուցանիշի միջին ծավալը կազմում է 0,37 հեկտար, ինչն ավելի քան 2 անգամ պակաս է հանրապետության միջին ցուցանիշից, այսուհանդերձ, եթե աղյուսակից բացառենք Ալավերդի քաղաքի տվյալները, կստացվի, որ նախկին գյուղական

համայնքներում քաղաքացիների սեփականության հողերը մեկ բնակչի հաշվով կազմում են 0,18հա, համայնքայինը՝0,73 հա, և դրանց գումարը նույնիսկ գերազանցում է հանրապետության միջին ցուցանիշին:

Համայնքում պետական սեփականության գյուղատնտեսական հողերը կազմում են 3362 հա՝ հիմնականում արոտ և խոտհարք, որոնց ավելի քան 60 տոկոսը նախկին Աքորի համայնքում են:

Խոշորացվող համայնքում շոշափելի ծավալ են կազմում անտառային ֆոնդի հողերը՝ ավելի քան 12 հազար հեկտար, որոնք գրեթե հավասարաչափ բաշխված են նախկին բոլոր համայնքներում:

Արտադրական նշանակության հողերի մեծ մասը՝ 93,3 հա, բնականաբար գտնվում է Ալավերդիում: Դրանք համեմատաբար շատ են նաև Աքորի և Հաղպատ գյուղերում:

Աղյուսակ 2. Գյուղատնտեսական, հատուկ պահպանվող տարածքների, անտառային և արդյունաբերական նշանակության հողերը Ալավերդի խոշորացվող համայնքում

	Համայնք (բնակավայր)	Հաշվառված բնակչություն 2016	Գյուղատնտեսական հողեր/հա/									Հատուկ պահպանվող տարածքներ	Անտառային ֆոնդի հողեր	Արդյունաբերության, ընդերքօգտ. և այլ արտադրական
			Քաղաքացիների սեփականություն	որից		Համայնքի սեփականություն	Պետական սեփականություն	1 բնակչի հաշվով						
				Բազմամյա տնկարկներ	Վարելահող			Քաղաքացիների սեփականություն	Համայնքի սեփականություն	Ընդամենը	Պետական սեփականություն			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
1	Ալավերդի	13583	476	13	129	1943	301	0,04	0,14	0,18	0,0	23,7	1463	93,3
2	Ակներ	573	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	--
3	Աքորի	2700	250	0	114	1767	2115	0,09	0,65	0,75	0,8	9,1	1061	45,2
4	Կաճաճկուտ	221	238	4	81	437	559	1,08	1,98	3,06	2,5	37,9	1430	4,4
5	Ծաղկաշատ	358	0	0	0	836	380	0,00	2,33	2,33	1,1	1,4	3044	3,2
6	Հաղպատ	828	302	0	121	355	5	0,36	0,43	0,79	0,0	29,2	4780	23,8
7	Ջիլիզա	107	73	0	52	96	0	0,68	0,90	1,58	0,0	8,9	3010	1,8
	Ընդամ./միջին	18370	1339	17	496	5434	3362	0,07	0,30	0,37	0,2	110,0	12078	171,7

3. Համայնքների խոշորացման փեսլականով սահմանված՝ բավարար ֆինանսական ռեսուրսներ ունենալու պայման

Խոշորացվող համայնքի կազմում ընդգրկվող նախկին համայնքներից սեփական եկամուտները մեկ բնակչի հաշվով հանրապետության միջին ցուցանիշից բարձր են միայն Ծաղկաշատում և Ջիլիզայում (Աղյուսակ 3):

Աղյուսակ 3. Սեփական եկամուտների ծավալները Ալավերդի համայնքում

	Համայնք (բնակավայր)	Հաշվառված բնակչություն, 2016 թ.	Սեփական եկամուտ	
			2013-2015թ.թ. տարեկան միջին /հազ.դրամ/	1 բնակչի հաշվով
1	2	3	4	5
1	Ալավերդի	14156	86420	6,4
2	Ակներ	0	0	0
3	Աքորի	2691	5030	1,9
4	Կաճաճկուտ	351	2386	6,8
5	Ծաղկաշատ	217	5127	23,6
6	Հաղպատ	786	5044	6,4
7	Ջիլիզա	107	1262	11,8
	Ընդամ./միջին	18308	105269	5,8

Այդ ցուցանիշը շատ ցածր մակարդակի վրա է եղել հատկապես Աքորիում, ինչն ազդել է խոշորացվող համայնքի՝ 1 բնակչի հաշվով միջին եկամուտի ցուցանիշի վրա, որը հանրապետական ցուցանիշից պակաս է 1.5 հազար դրամով:

4. Բնակավայրերի և համայնքի կենտրոնի միջև տրանսպորտային կապերը և ավտոմոբիլային ճանապարհների վիճակը

Աղյուսակ 4-ում ներկայացված է Ալավերդի համայնքում տրանսպորտային կապերի և ավտոճանապարհների վիճակի ընդհանուր պատկերը: Բերված տվյալները ցույց են տալիս, որ համայնքի կազմում ընդգրկվող գյուղերից 3-ը գտնվում են համայնքի կենտրոնից անբարենպաստ հասանելիության տիրույթում, 2-ը՝ սահմանափակ բարենպաստության և միայն 1-ը՝ բարենպաստ հասանելիության տիրույթում:

Աղյուսակ 4. Տրանսպորտային կապերի և ավտոճանապարհների վիճակը Ալավերդի համայնքում

	Համայնք (բնակավայր)	Բարձրությունը ծովի մակերևույթից	հեռավորությունը համ.կենտրոնից		Հասանելիության ցուցիչ	Ճանապարհի վիճակը
			կմ	րոպե		
1	2	3	4	5	6	7
1	Ալավերդի	770	49,6*	90		Ընթ.նորոգ.կարիք
2	Ակներ	1005	5,1	11	Բարենպաստ	Ընթ.նորոգ.կարիք
3	Աքորի	1400	9,7	18	Սահմ.բարենպ.	Ընթ.նորոգ.կարիք
4	Կաճաճկուտ	1533	16,6	35	Անբարենպաստ	Հիմնանոր.կարիք
5	Ծաղկաշատ	1495	20,5	33	Անբարենպաստ	Հիմնանոր.կարիք

6	Հաղպատ	950	14	25	Սահմ.բարենպ.	Հիմնանոր.կարիք
7	Ջիլիզա	1250	34,7	67	Անբարենպաստ	Հիմնանոր.կարիք

**Հեռավորությունը մարզկենտրոնից*

Այսուհանդերձ, ակնհայտ է, որ նշված հեռավորություններն անցնելու համար ծախսվող ժամանակը զգալիորեն կարելի է կրճատել արդյունավետ ճանապարհային ցանց ու բարեկարգ ճանապարհներ ունենալու պարագայում: Բացառություն կարող է լինել Ջիլիզա գյուղը, որի աշխարհագրական դիրքը մասնագիտական գրականության մեջ որակվում է «օազիսային»: Բացի այդ, Ջիլիզան նաև փակուղային բնակավայր է՝ զուրկ արտաքին տրանսպորտային կապերի այլընտրանքից: Հետևաբար, այդ բնակավայրի զարգացման հեռանկարը խնդրահարույց է. այդ մասին է վկայում նաև բնակչության թվաքանակի նվազման անհամեմատ մեծ տոկոսը: Հետևաբար, Ջիլիզան պահանջում է պետական քաղաքականության առանձնահատուկ մոտեցումներ:

4-րդ աղյուսակի տվյալները ցույց են տալիս, որ համայնքի կազմում գտնվող գյուղերը համայնքի կենտրոնի հետ կապող ճանապարհները ընթացիկ կամ հիմնանորոգման կարիք ունեն:

5. Կրթական, առողջապահության և մշակութային ենթակառուցվածքներ

Ալավերդիում գործում է 6 մանկապարտեզ՝ ընդհանուր առմամբ 716 տեղով և 523 հաճախող երեխաներով: Երկու մանկապարտեզի վիճակը բավարար է, երկուականն ունեն ընթացիկ և հիմնանորոգման կարիք:

60 երեխայի համար նախատեսված և բավարար վիճակում գտնվող մանկապարտեզներ ունեն Աքորին (լրիվ բեռնվածությամբ) և Հաղպատը (25 երեխայով): Ծաղկաշատում, Կաճաճկուտում և Ջիլիզայում մանկապարտեզներ չկան:

Հանրակրթական դպրոցների առկայության և դրանց վիճակի վերաբերյալ տվյալները ներկայացված են 5-րդ աղյուսակում և ցույց են տալիս, որ դրանց քանակը բավարար է: Ալավերդիում գործում է 3 միջնակարգ (տեղերի ընդհանուր քանակը՝ 680, հաճախող աշակերտների թիվը՝ 278), 2 ավագ (1360 տեղով և 474 փաստացի աշակերտով) և 5 հիմնական դպրոց՝ 3240 ընդհանուր տեղով և 1054 փաստացի աշակերտով:

Աղյուսակ 5. Ալավերդի համայնքի հանրակրթական ուսումնական հաստատությունները

	Համայնք (բնակավայր)	Հիմնական դպրոց			Ավագ դպրոց			Միջնակարգ դպրոց		
		տեղ	աշակ.	վիճակ	տեղ	աշակ.	վիճակ	տեղ	աշակ.	վիճակ
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1	Ալավերդի	840	60	Ընթ.նորոգ.	400	141	Ընթ.նորոգ.	200	119	Ընթ.նորոգ.
		700	288	Ընթ.նորոգ.				300	100	Ընթ.նորոգ.
		300	112	Ընթ.նորոգ.				180	59	Ընթ.նորոգ.
		200	67	Ընթ.նորոգ.	960	333	Ընթ.նորոգ.			
		1200	527	Ընթ.նորոգ.						
2	Աքորի							900	280	Ընթ.նորոգ.
3	Ծաղկաշատ	60	10	Ընթ.նորոգ.						
4	Կաճաճկուտ	75	34	Բավարար						
5	Հաղպատ							200	96	Բավարար

6	Ջիլիզա							70	10	Ընթ.նորոգ.
	Ընդամենը	3375	1098		1360	474		1850	664	

Միջնակարգ դպրոցներ ունեն Աքորին, Հաղպատը և Ջիլիզան, հիմնական դպրոցներ՝ Ծաղկաշատն ու Կաճաճկուտը:

Այսուհանդերձ, թերբեռնված են ինչպես միջնակարգ, այնպես էլ հիմնական և ավագ դպրոցները (շուրջ 3 անգամ): Գրեթե բոլոր դպրոցներն ընթացիկ նորոգման կարիք ունեն:

Ալավերդիում գործում են նաև երաժշտական, գեղարվեստի, արվեստի և սպորտային դպրոցներ: Երաժշտական դպրոց ունի նաև Աքորին (միջնակարգ դպրոցի շենքում):

Երկու մշակույթի տուն է գործում Ալավերդիում, որոնցից մեկն ունի 700 տեղ և հիմնանորոգման կարիք, մյուսը՝ 300 տեղ և ընթացիկ նորոգման կարիք (Աղյուսակ 6):

Աղյուսակ 6.Ալավերդի համայնքի մշակույթի օբյեկտները

	Համայնք (բնակավայր)	Մշակույթի տուն		Ակումբ	
		տեղ	վիճակ	տեղ	վիճակ
1	Ալավերդի	700	Հիմնանոր.կարիք	70	Ընթացիկ նորոգ.
		300	Ընթացիկ նորոգ.		
2	Աքորի	350	Ընթացիկ նորոգ.		
3	Ծաղկաշատ	80	Բավարար		
4	Կաճաճկուտ				
5	Հաղպատ	250	Բավարար		
6	Ջիլիզա			100	Ընթացիկ նորոգ.
	Ընդամենը	1680		170	

Մշակույթի տներ ունեն նաև Աքորին, Ծաղկաշատը և Հաղպատը: Մեկական ակումբ ունեն Ալավերդին և Ջիլիզան: Բացառություն է կազմում Կաճաճկուտը, որտեղ մշակութային հաստատություն չկա:

Առողջապահական հաստատությունների վիճակը համայնքի կազմում գտնվող բնակավայրերում հիմնականում բարվոք է: Ալավերդիում գործում է 2 բուժկետ և բավարար վիճակում գտնվող հիվանդանոց՝ 60 մահճակալով: Աքորին ունի բավարար վիճակում գտնվող ամբուլատորիա: Կաճաճկուտի և Հաղպատի բուժկետերի վիճակը բավարար է: Ընթացիկ նորոգման կարիք ունեն Ծաղկաշատի և Ջիլիզայի բուժկետերը:

Ընդհանուր առմամբ, Ալավերդի համայնքում կրթական, մշակութային և առողջապահական օբյեկտներով ապահովվածությունը բավարար մակարդակի վրա է:

Կրթական, մշակութային և առողջապահական հաստատությունների տարածքային տեղաբաշխումը համայնքի գյուղերում ներկայացված է քարտեզի վրա:

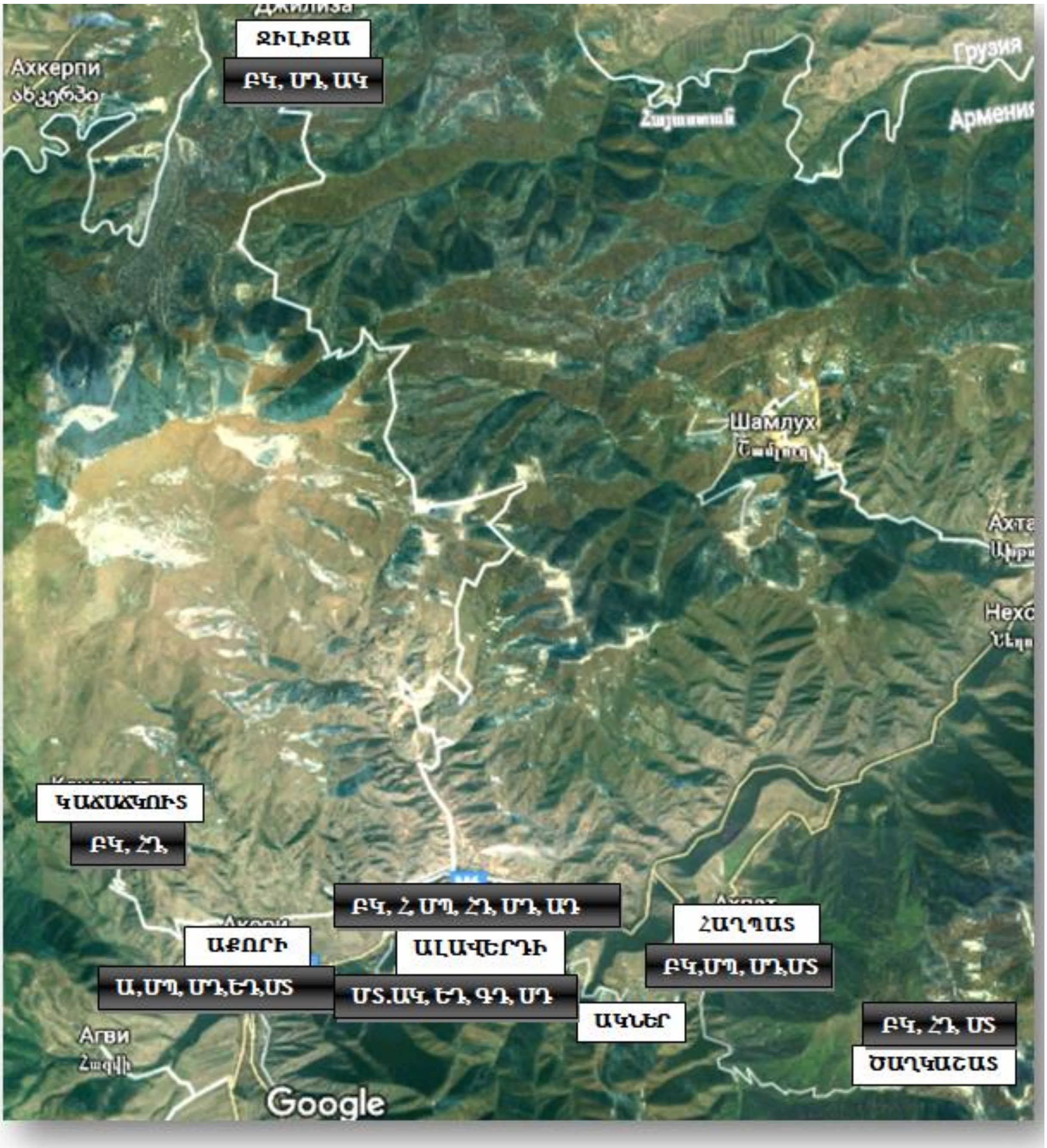

Հապավումներ *– Ա-Ամբուլատորիա, ԲԿ-Բուժկետ, Հ-Հիվանդանոց, ՄՏ-Մշակույթի տուն, ԱԿ-Ակումբ, ՄՊ-Մանկապարտեզ, ՀԴ-Հիմնական դպրոց, ՄԴ-Միջնակարգ դպրոց, ԱԴ-Ավագ դպրոց, ԵԴ-Երաժշտական դպրոց, ՄԴ-Մարզադպրոց, ԳԴ-Գեղարվեստի դպրոց*

Համայնքների խոշորացման չափորոշիչներով և խոշոր համայնքի տեսլականով սահմանված պահանջների ընդհանրացված գնահատականները Ալավերդի համայնքի համար ներկայացված են 7-րդ աղյուսակում:

Աղյուսակ 7. Ալավերդի համայնքի խոշորացման պայմանների և չափորոշիչների ամփոփ գնահատական

	Խոշորացման պայմաններ և չափորոշիչներ	Ցուցանիշի գնահատական	Ծանոթություն
1	Բավարար մարդկային ռեսուրսներ և առնվազն 3000 բնակիչ ունեցող	Բավարար է	

	համայնքի կենտրոն		
2	Բավարար բնական (հողային) ռեսուրսների առկայություն	Ալավերդի քաղաքը բացառելու պարագայում կարելի է բավարար համարել	
3	Ֆինանսական ռեսուրսների առկայություն	Բավարար չէ՝ հանրապետության միջին ցուցանիշից զգալիորեն պակաս է	
4	Տրանսպորտային կապեր	Բավարար չէ	Պայմանավորված է հիմնականում ավտոճանապարհների վիճակով
5	Ավտոճանապարհների վիճակ	Բավարար չէ	Ճանապարհների հիմնանորոգման կամ ընթացիկ նորոգման կարիք կա
6	Նախադպրոցական հիմնարկներ	Բավարար է	
7	Կրթական հաստատություններ	Բավարար է	Դպրոցների մեծ մասը ընթացիկ նորոգման կարիք ունի
8	Առողջապահության օբյեկտներ	Բավարար է	
9	Մշակութային օբյեկտներ	Բավարար է	Որոշ օբյեկտներ նորոգման կարիք ունեն
10	Ընդհանուր սահմանի առկայություն	Առկա են	
11	Համայնքի կենտրոնի կենտրոնական դիրք	Բավարար է	Բացառություն է կազմում Ջիլիզան
12	Բնակիչների համատեղելիություն և մենթալություն	Բավարար է	

Այսպիսով, ընտրված 12 պայմաններից և չափանիշներից Ալավերդի խոշորացված համայնքը լիարժեքորեն բավարարում է 8-ին, պայմանականորեն բավարար՝ 1-ին:

Հիմնական շեղումներն են՝

- սեփական եկամուտների միջինացված ցուցանիշը պակաս է հանրապետության գյուղական համայնքների համարժեք միջին ցուցանիշից (այս ցուցանիշի բավարարության մակարդակը պայմանական բնույթ ունի, ուստի այն կարելի է անտեսել),
- տրանսպորտային կապերը (հասանելիություն) և ճանապարհների վիճակը,
- գյուղերի մի մասում գյուղատնտեսական հողերի սակավությունը:

Որպես առկա շեղումները չեզոքացնելու, ինչպես նաև համայնքի զարգացմանը նպաստող հիմնական միջոցառումներ պետք է դիտարկել՝

- Միջբնակավայրային ավտոմոբիլային ճանապարհների արդիականացումը և հիմնանորոգումը,
- կրթական, առողջապահական և մշակութային հաստատությունների ընթացիկ կամ հիմնանորոգման աշխատանքների իրականացումը,

Հաշվի առնելով այն հանգամանքը, որ Կաճաճկուտ գյուղում չկան մասնավորեցված գյուղատնտեսական նշանակության հողեր, առաջարկվում է համայնքային սեփականության 836 հեկտար հողերի փուլային մասնավորեցման (սեփականաշնորհման) համար ձևավորել օրենսդրական

հիմքեր,

Առաջարկվում է քննարկման առարկա դարձնել նաև խոշորացվող համայնքի վարչական տարածքում գտնվող անտառային ֆոնդի առանձին հատվածներ պիլոտային ծրագրերի միջոցով սեփականության իրավունքով համայնքին փոխանցելու համար օրենսդրական հիմքերի ստեղծման հարցը:

Նոր ձևավորվող համայնքում ենթակառուցվածքների արդյունավետ տեղաբաշխման, դրանց պակասող օղակների լրացման խնդիրներում համալիր մոտեցումներ ապահովելու նպատակով ցանկալի է Ալավերդի համայնքի համար մշակել դրա տարածքային զարգացման նախագիծը:

Ալավերդի համայնքի կազմավորումը կարող է ապահովել համայնքների խոշորացման հայեցակարգում ամրագրված հետևյալ հիմնական արդյունքները՝

1. Մարդկային ռեսուրսների համախմբումը, ինչը թույլ կտա բարձրացնել համայնքի կառավարման արդյունավետությունը (որակյալ կադրեր, ընդլայնված կառավարման օբյեկտ, և այլն),

2. Ենթակառուցվածքների համախմբումը, ծառայությունների մատուցման հասանելության ապահովումը և արդյունավետության բարձրացումը, ինչը թույլ կտա կենտրոնացնել բնական ռեսուրսները և դրանց կառավարումն իրականացնել մեկ կենտրոնից, մշակել և իրականացնել համայնքային քաղաքականություն, որը փոքր համայնքներից շատերում բացակայում է,

3. Միավոր ծառայության վրա կատարվող ծախսերի նվազեցումը և ծառայությունների շրջանակի ընդլայնումը,

4. Ենթակառուցվածքների զարգացման և արդիականացման (ճանապարհային ցանց, կրթական, առողջապահական, մշակութային հաստատություններ և այլն) գծով ներդրվող գումարների առավել նպատակային և կենտրոնացված օգտագործումը,

5. Համապետական ծրագրերի իրականացման հնարավորությունների մեծացումը, այդ թվում՝ շրջակա միջավայրի պահպանության և զբոսաշրջության զարգացման ուղղությամբ,

6. Տնտեսության ճյուղերի՝ հատկապես օգտակար հանածոների արդյունահանման և գյուղատնտեսության զարգացման համար ավելի մեծ հնարավորությունների ստեղծումը,

7. Բնական պաշարների հասանելիությունը և դրանցից օգտվելու հնարավորության ապահովումը գործնականում բոլոր բնակավայրերի բնակիչների համար:

Բացի այդ, համայնքի կազմավորումը թույլ կտա Լոռու մարզի որոշ հետընթաց ապրող գյուղեր միավորել տարաբնակեցման համակարգի տեղային կենտրոն հանդիսացող Ալավերդի քաղաքի շուրջ, ինչը թույլ կտա դրանց բնակչության համար ապահովել հանրային ծառայությունների հասանելիություն պատշաճ մակարդակ:

Միաժամանակ, նկատի ունենալով տարածաշրջանում պատմամշակութային արժեքավոր հուշարձանների մեծ թիվը, ինչպես նաև բնական լանդշաֆտների բազմազանությունը, հնարավորություններ կստեղծվեն մշակութային տուրիզմի զարգացման համար անհրաժեշտ ենթկառուցվածքների միասնական ցանցի ձևավորման և համապատասխան ներդրումային ծրագրերի մշակման և իրականացման համար:

Սույն զեկույցը լույս է տեսնում Գերմանիայի տնտեսական համագործակցության և զարգացման դաշնային նախարարության, Շվեյցարիայի զարգացման և համագործակցության գործակալության (ՇԶՀԳ) և ԱՄՆ միջազգային զարգացման գործակալության (ԱՄՆ ՄԶԳ) ցուցաբերած աջակցության շնորհիվ:

Հրատարակության մեջ առկա տեսակետների պատասխանատվությունը կրում են հեղինակները և չեն արտացոլում Գերմանիայի տնտեսական համագործակցության և զարգացման դաշնային նախարարության, ՇԶՀԳ և ԱՄՆ ՄԶԳ-ի և համապատասխան կառավարությունների դիրքորոշումները:

Հրապարակված է

Գերմանիայի միջազգային համագործակցության
ընկերության (ԳՄՀԸ) կողմից
Ընկերության գլխամասային գրասենյակներ՝
Բոնն և Էշբորն, Գերմանիա

ԳՄՀԸ «Լավ տեղական ինքնակառավարում Հարավային Կովկասում» ծրագիր

Բաղրամյան պող. 4/1, 0019, Երևան
Հայաստանի Հանրապետություն
Հեռ.՝ +374 (0) 10 58 05 39; 58 93 00
Ֆաքս՝ +374 (0) 10 58 92 70
Կայք՝ www.giz.de